

Brusel 16. prosince 2024
(OR. en)

16902/24

DEVGEN 207
FIN 1129
COAFR 444
MAMA 253
ACP 135
RELEX 1605
MIGR 463
NDICI 27

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	16. prosince 2024
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	16344/24
Předmět:	Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 17/2024: „Svěřenský fond EU pro Afriku – Navzdory novým postupům je podpora i nadále nezacílená“ – závěry Rady (16. prosince 2024)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 17/2024: „Svěřenský fond EU pro Afriku – Navzdory novým postupům je podpora i nadále nezacílená“ ve znění, které Rada schválila na svém 4070. zasedání konaném dne 16. prosince 2024.

Závěry Rady o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 17/2024: „Svěřenský fond EU pro Afriku – Navzdory novým postupům je podpora i nadále nezacílená“

1. EU, která si je vědoma vzájemných vazeb mezi migrací a rozvojem, vytvořila v roce 2015 Nouzový svěřenský fond pro stabilitu a řešení hlavních příčin nelegální migrace a vysídlených osob v Africe (dále jen „EUTF pro Afriku“), který představuje vnější pomoc, již se podporuje stabilita, jakož i partnerské země, aby v zájmu udržitelného rozvoje účinněji řídily migraci a nucené vysídlování, a zaměřuje se na předcházení nelegální migraci, převaděčství migrantů a obchodování s lidmi a na boj proti nim. Po předběžném prvním auditu, který probíhal v rané fázi (zvláštní zpráva č. 32/2018), provedl Evropský účetní dvůr druhý audit, v němž posuzoval, zda: 1) Komise provedla čtyři doporučení uvedená ve zprávě z roku 2018, 2) Komise při poskytování podpory náležitě zohledňovala lidská práva a 3) zda byly výsledky EUTF pro Afriku účinně monitorovány a přesně vykazovány a zda jsou udržitelné.
2. Rada vítá zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 17/2024 o EUTF pro Afriku, v níž se zkoumá, zda podpora poskytovaná z prostředků EUTF pro Afriku byla zaměřena na dosažení jeho cílů, tj. na řešení základních příčin nestability, nelegální migrace a nuceného vysídlování v Africe, a zda přitom byla náležitým způsobem zohledňována lidská práva. Rada bere řádně na vědomí závěry a doporučení uvedené ve zvláštní zprávě. Dále bere na vědomí komplexní odpovědi Komise připojené ke zvláštní zprávě a vítá skutečnost, že Komise všechna její doporučení přijala.

3. Rada připomíná, že EUTF pro Afriku byl zřízen, aby podporoval stabilitu, přispíval k lepšímu řízení migrace a podporoval zlepšení celkové správy migrace tím, že bude řešit primární příčiny destabilizace, nuceného vysídlování a nelegální migrace, a to především podporou odolnosti, hospodářských příležitostí a rovnosti příležitostí, bezpečnosti a rozvoje a řešením porušování lidských práv. EUTF pro Afriku, který byl zřízen v listopadu 2015 na summitu o migraci ve Vallettě, podporuje 27 zemí ve třech regionech: v oblasti Sahelu a Čadského jezera, v oblasti Afrického rohu a v severní Africe.
4. Rada oceňuje pokračující úsilí o předcházení nelegální migraci, mimo jiné prostřednictvím komplexních a strategických partnerství v rámci dialogu se zeměmi původu a tranzitu v Africe. Ačkoli rozvojová spolupráce již přispívá k řešení základních příčin migrace, Rada bere se znepokojením na vědomí, že Účetní dvůr shledal, že podpora EUTF pro Afriku zůstává i nadále nedostatečně zacílená, protože škála podpořených rozvojových, humanitárních a bezpečnostních opatření zaměřených na konkrétní potřeby byla příliš široká. Evropský účetní dvůr rovněž dospěl k závěru, že poskytovaná podpora nebyla vždy plně adekvátní, pokud jde o místní situaci.
5. Rada dále uznává, že ačkoli EUTF pro Afriku umožnil rychleji přijímat rozhodnutí o financování, uzavírání smluv probíhalo pomaleji, ačkoliv stále ještě v přiměřeném časovém rámci. Vyskytly se však nedostatky ohledně přesnosti a udržitelnosti vykazovaných výsledků a rizika v oblasti lidských práv nebyla řešena komplexním způsobem.
6. Rada vítá závěr Účetního dvora, že EUTF pro Afriku vypracoval nový přístup ke shromažďování informací o základních příčinách nestability, nelegální migrace a nuceného vysídlování. Celkově Účetní dvůr shledal, že projekty EUTF byly schopny vykázat uskutečnění mnoha plánovaných výstupů a že svých cílů částečně dosáhly, a to navzdory nestabilním a křehkým okolnostem, v rámci nichž působí.

7. Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora obsahuje důležité připomínky k silným a slabým stránkám EUTF pro Afriku, jakož i cenná doporučení nejen pro budoucí nástroje a procesy, ale také pro nástroje, které jsou v současné době v platnosti, jako je Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI-GE). V této souvislosti by Komise měla: zlepšit stanovování priorit, zohledňovat získané zkušenosti, zajistit smysluplné srovnávání osvědčených postupů, posílit schopnost identifikovat, sledovat a zmírňovat rizika v oblasti lidských práv a zvýšit přesnost vykazovaných výsledků. Rada naléhavě vyzývá Komisi, aby všechna tato doporučení zohlednila při budoucím plánování.
8. S ohledem na doporučení Evropského účetního dvora Rada vyzývá Komisi, aby vypracovala udržitelné přístupy směřující k větší soudržnosti mezi rozvojovou a migrační politikou, mimo jiné řešením základních příčin nelegální migrace udržitelným způsobem. Je třeba podporovat technické a odborné vzdělávání a přípravu, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována posílení postavení žen jakožto aktérů změn, jež povedou k udržitelnému rozvoji. Evropská unie hodlá pokračovat v oboustranně přínosné spolupráci se zeměmi původu a tranzitu prostřednictvím budování komplexních partnerství. Tato partnerství by se měla mimo jiné zaměřit na podporu migrantů, uprchlíků a hostitelských komunit v regionech původu, a to v plném souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv. Klíčovým předpokladem legální a řízené migrace jsou bezpečné a legální možnosti v souladu s pravomocemi členských států.

Doporučení 1: klást větší důraz na faktickou podloženost zaměření na zeměpisné oblasti a příjemce

9. Rada uznává, že EUTF pro Afriku se potýkal s výzvami při vytváření nových postupů pro shromažďování informací o základních příčinách nestability, nelegální migrace a vysídlování, pro identifikaci rizik v oblasti lidských práv v nestabilním prostředí a podávání zpráv o kumulativních výsledcích svých opatření. Rada je zároveň pevně přesvědčena, že je zapotřebí spolehlivý systém ukazatelů umožňující stanovit prioritní potřeby, relevantní příjemce a zeměpisné oblasti a na ty se zaměřit, přičemž je třeba vzít v úvahu priority partnerských zemí, jakož i strategické pokyny poskytnuté Radou. Rada vítá skutečnost, že Komise přijala příslušná doporučení Evropského účetního dvora a ve fázi plánování a návrhu zlepšila nabídku odborné přípravy týkající se migrace pro příslušné útvary, včetně delegací EU.
10. Rada vyzývá Komisi, aby posílila zaměření finančních prostředků přidělených v souvislosti s problémy v oblasti migrace a využívala při tom jasná kritéria a přesné ukazatele s cílem zajistit vhodné a účinné přidělování finančních prostředků určených na konkrétně zjištěné výzvy v oblasti migrace, a to na základě důkazů.
11. Rada připomíná přeshraniční rozměr migrace a vyzývá k integrovaným přístupům podél migračních tras a k posílené spolupráci se zeměmi původu, tranzitu a cílovými zeměmi na všech úrovních prostřednictvím vzájemně prospěšných komplexních partnerství.
12. Rada vyzývá Komisi, aby zajistila soudržnost mezi rozvojovou a migrační politikou. Rada připomíná flexibilní stimulační přístup stanovený v nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa a vyzývá Komisi, aby poskytnuté flexibility plně využívala a pokračovala v rozsáhlých dialogích o migraci se třetími zeměmi.

Doporučení 2: centrálně archivovat dokumenty EUTF, aby mohly sloužit jako podklady pro budoucí opatření a jako zdroj poznatků, kterých lze využít v rámci přípravy souvisejících dokumentů

13. Rada naléhavě vyzývá Komisi, aby využila zkušeností získaných z projektů EUTF a aby tyto zkušenosti uplatňovala v rámci současných i budoucích opatření financovaných EU v oblasti migrace a rozvoje a aby je v souladu s doporučeními Evropského účetního dvora zohlednila v akčních dokumentech v oddíle týkajícím se získaných poznatků.
14. Rada vyzývá Komisi, aby využívala zprávy založené na výzkumu a na důkazech, zejména pokud jde o migraci, s cílem posílit zaměření budoucích opatření.

Doporučení 3: věnovat větší pozornost identifikaci rizik v oblasti lidských práv a přijímat opatření pro jejich zmírnění

15. Rada bere se znepokojením na vědomí zjištění Evropského účetního dvora, že navzdory inovativnímu přístupu k identifikaci rizik v oblasti lidských práv v obtížném prostředí nebylo posuzování možných rizik pro lidská práva komplexní a že nebyl zaveden žádný formální postup pro systematické sledování údajného porušování lidských práv v souvislosti s projekty EUTF.
16. Rada zdůrazňuje význam zásady „nepůsobit škodu“ a souhlasí s tím, že v budoucích rozvojových opatřeních je třeba tuto zásadu uplatňovat důsledněji. Rada vyzývá Komisi, aby posílila a formálně zdokumentovala podávání zpráv, monitorování a odpovídající následná opatření v souvislosti s údajným porušováním lidských práv v souvislosti s projekty financovanými EU a aby tyto postupy uplatňovala v případě probíhajících a budoucích opatření v oblasti migrace financovaných EU. Naléhavě vyzývá Komisi, aby toto úsilí dále rozvíjela a vypracovala spolehlivý postup pro následná opatření.

Doporučení 4: zpřesnit vykazování výsledků

17. Rada zdůrazňuje význam harmonizace metodiky mezi příslušnými generálními ředitelstvími a útvary Komise, jakož i význam přesných zpráv o provádění projektů, přičemž je si vědoma toho, že procesy monitorování na místě mohou ztěžovat otázky bezpečnosti a přístupu.

18. Zdůrazňuje rovněž význam přesného podávání zpráv o oficiální rozvojové pomoci a vyzývá Komisi, aby co nejdříve provedla přezkum způsobilosti projektů EUTF z hlediska pravidel pro oficiální rozvojovou pomoc, určila projekty, u nichž existuje riziko, že byly nesprávně vyhodnoceny jako projekty plně v souladu s pravidly pro oficiální rozvojovou pomoc, a aby v případě potřeby opravila údaje oznámené Výboru pro rozvojovou pomoc OECD.
 19. Rada souhlasí s doporučením Evropského účetního dvora ohledně potřeby lepšího sdílení informací mezi prováděcími partnery a Komisí, jakož i zlepšení kvality společných ukazatelů a vykazování údajů týkajících se provádění. Rada vyzývá Komisi, aby zajistila více informací o údajích, na nichž jsou založeny ukazatele vykazované řešiteli projektů, avšak v mezích platného právního rámce a smluvních ustanovení. Rada zdůrazňuje, že údaje týkající se těchto aspektů by členskými státy měly být k dispozici trvale a konkrétní podrobnosti kdykoli o to v souladu s platnými pravidly a předpisy požádají.
-